

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget
v/ kommunal- og forvaltningskomiteen
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/1393 - CEF

Dato
28.04.2020

Dokument 8: 82 LS (2019–2020) – representantforslag om tiltak for kontroll på grensen ved ny migrantstrøm til Norge

Jeg viser til brev fra kommunal- og forvaltningskomiteen av 16. mars og 20. april d.å., der det bes om min vurdering av forslag fra representantene Jon Engen-Helgheim, Siv Jensen, Sylvi Listhaug og Helge André Njåstad om tiltak for kontroll på grensen ved ny migrantstrøm til Norge.

I forslaget viser forslagsstillerne til Prop. 90 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven mv. (innstramninger II)* og Prop. 149 L (2016–2017) *Endringer i utlendingsloven mv. (videreføring av innstramninger mv.)*, jf. Prop. 16 L (2015–2016) *Endringer i utlendingsloven (innstramninger)*, og de legger til grunn at representantforslaget skal tolkes i overensstemmelse med disse lovforslagene. De viser til at alle proposisjonene har gjennomgått utredning og kvalitetskontroll i regjeringen, og relevante høringsinstanser har kommet med innspill under behandlingen av forslagene til lovbestemmelser. Forslagsstillerne mener derfor at ytterligere utredning er unødvendig, og de er tilfredse med en direkte behandling av lovforslagene ettersom de allerede er utredet på normal måte.

Jeg er enig i at de ulike forslagene er utredet i tilstrekkelig grad i de nevnte dokumentene. Jeg ser derfor ikke behov for å knytte ytterligere kommentarer til hvert enkelt forslag, men nøyer meg med å henvise til de nevnte lovproposisjonene. Mine kommentarer vil knytte seg til hvorvidt situasjonen vi ser i dag, er sammenliknbar med situasjonen i 2015.

I 2015 opplevde Europa en historisk stor tilstrømning av flyktninger og andre migranter. Det felleseuropeiske grensevaktbyrået Frontex registrerte over 1,8 millioner irregu-

lære grensepasseringer over Europas yttergrenser i 2015, og tall fra Eurostat viste at det ble registrert over 1,3 millioner asylsøknader i Europa. Også antallet asylsøknader som ble fremmet i Norge økte kraftig. I 2015 ble det registrert 31 145 asylsøknader i Norge. Særlig i perioden fra august til november 2015 hadde Norge ekstraordinært høye ankomsttall. Migrasjonssituasjonen førte til store utfordringer i Norge og Europa, og både Schengen- og Dublin-samarbeidet ble satt under et betydelig press.

Situasjonen i dag er en helt annen. Ankomsttallene til Norge og Europa er lave. I 2015 var det i gjennomsnitt 116 000 personer per måned som søkte asyl i Europa. Etter 2016 har antall asylsøkere i Europa vært under 60 000 per måned. Nedgangen i antall asylsøkere til Norge har vært større enn i Europa for øvrig. I 2015 var det i gjennomsnitt 2 600 som søkte asyl i Norge per måned, mens det i 2016 og årene etter har vært 250 eller færre som søkte i gjennomsnitt per måned. Tallene omfatter ikke relokaliserte og overføringsflyktninger. Dagens ankomsttall er vesentlig lavere enn dette.

I bakgrunnen for forslaget vises det særlig til at Tyrkias president 27. februar 2020 varslet at landet ikke lenger ville holde flyktninger tilbake fra grensen mot Europa, og dette anføres som en grunn til å innføre innstramningstiltak i Norge nå, i tilfelle Europa igjen opplever en migrasjonskrise. Norge har fulgt utviklingen på grensen mot Tyrkia nøye. Det har til nå – to måneder etter at varselet ble gitt – ikke over tid blitt registrert noen økte forflytninger over grensen mellom Tyrkia og Hellas, selv om situasjonen i grenseområdene i en periode har vært ustabil. Tyrkisk kystvakt patruljerer farvannene som blir brukt til irregulære overfarer og avskjærer i stor grad disse. I tillegg er den provisoriske migrantleiren ved landegrensen mot Hellas avviklet, og migrantene er transportert bort fra grenseområdet.

Linjeskiftet i tyrkisk migrasjonspolitik har sammenfalt med tiltakene mot koronapandemien i Europa og landene i randsonen. Effektene av disse tiltakene slo inn i uke 13. I ukene før ble det registrert rundt 13 000 søknader i uken i EU+, mens tallet i ukene etter har ligget på godt under 2 000. De mest oppdaterte tallene fra UDI viser at det i ukene 14–16 har kommet mellom 6 og 10 asylsøkere per uke til Norge.

På bakgrunn av ovennevnte ser jeg på det nåværende tidspunktet ikke grunn til å gjennomføre de til dels inngrepene innstramningstiltakene som forslagsstillerne foreslår og som regjeringen foreslo som følge av den svært spesielle migrasjonssituasjonen vi hadde i 2015.

Avslutningsvis finner jeg grunn til å knytte noen kommentarer til enkelte punkter i representantforslaget.

Under «Bakgrunn» i representantforslaget redegjøres det for forslaget om tilknytningskrav for familiegjenforening (s. 3 første kolonne i.f.). Jeg gjør oppmerksom på at dette forslaget ble vedtatt i 2016, og det fremgår i dag av utlendingsloven § 51 tredje ledd.

(Selve forslaget i representantforslaget inneholder imidlertid ikke en lovbestemmelse om dette, så her behøves ingen korrigerings.)

Når det gjelder forslaget om å gjeninnføre skillet mellom konvensjonsflyktninger og andre asylsøkere, vil jeg orientere om at departementet for tiden jobber med et lovfor-
slag om en beredskapsbestemmelse om oppholdstillatelse til utlendinger med beskyt-
telsesbehov som ikke fyller vilkårene i flyktningkonvensjonen. Dette er altså i prosess.
Forslaget er en oppfølging av Granavolden-plattformen.

Med hilsen

Monica Mæland